

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Excerpta Qvaedam E Christophori Acostae Litteris, Ad Praepositvm
Generalem datis, 4. Non. Ian. 1569, Malaca, qu[a]e fuit olim aurea
Chersonesus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

EXCERPTA QVÆDAM E
CHRISTOPHORI ACOSTÆ
LITTERIS, AD PRÆPOSITVM GENE-
ralem datis, 4. Non. Ian. 1569, Malaca, quæ fuit
olim aurea Chersonesus.

IN hoc domicilio Malacensi, præter confes-
siones, catecheses, & alia ex instituto nostro
munera, pluribus etiam locis conciones ha-
bentur: præsertim verò Dominicis diebus ad
ethnicos sectæ cuiusdam, (Quintinos appel-
lant) quorû praua dogmata & opiniones vt
publicè confutarentur, Cõcilium prouinciale decreuerat,
eamque prouinciã nostris Episcopus demandandam existi-
mauit. Erit, vt speramus, operæ pretiû. Quæstiones etiã eã,
quas vulgò casus conscientia nominant, clericis explicatæ
sanè opportunè, magnaque auditorum tum approbatione
tum etiam profectu, qui vel è quotidianis eorum interro-
gationibus sub explicationem perspicere poterat.

Sacra ædes nostra ad rectum hoc anno perducta est, non
modò capax, sed etiam valde formosa, vel structuræ genere
ipso, vel loco: sita est enim in vrbis mediæ summo cliuo, vn-
de ingentia maris terrarumque spatia cernuntur. In eã edi-
ficationem, & simul ad nos quoque alèdos, eleemosynæ à piis
hominibus erogantur. Et quoniã hæc domus hospitium est
nostrorû omniû, qui ex India Malucum, Iaponem, & Sinas
petût, exponam ea, quæ ad nos variis è regionibus nuper à
nostris allata sunt: quandoquidè incertû est, ipsorû litteræ
sintne hoc anno ad vos peruenturæ. Ac de Malucis insulis
primû: è quibus cognitû est, Amboinenses neophytos (quos
Franciscus Xauerus & alii deinde Christianis præceptis
imbuerant) superioribus annis crudeliter admodum op-
pressos ac vexatos fuisse à natione Maurorum, quos vo-
cant lauos, in primis fera & immani, & Amboinensibus
præsertim vehementer infesta, Christianis permultis occi-
sis, quibusdam etiam à Christo vi metuque alienatis, toto
denique eo tractu (sunt autem insulæ quamplurimæ) per
vim occupato. Verùm Lusitani ex India illuc valida classe
profecti, lauos inde expulerunt, principes scelerum & au-

Stores affecere supplicio, omnes eas insulas ereptas è misera seruitute, sublati discordiis bellisque ciuilibus, quibus inter sese ad internecionem vsque certabant, ad Lusitanie Regis imperium adiungere. optimo loco & ad excurrèdum in primis opportuno, arx cum propugnaculis excitata, impositumque præsidium. Quæ res nostros etiam hortata est, vt amplificanda Christiane religionis causa ibidem sibi domicilium collocandum putarent. itaque ob eam rem illic nonnulli è Societate nostra versantur. Post hæc, variis è Maurorum ethnicorumq; prouinciis legati Lusitanum Præfectum adire, qui ad patrios ritus & ceremonias deserendas, Christiana suscipienda sacra, denique ad imperata facièda sese paratos offerrent, præclarè secum agi, ni repudiaretur, existimantes. Scribunt nostri præterea tantam esse multitudinem eorum, qui ad Christum conuersi iam sunt, vt ad eos erudiendos ac baptizandos, vel si alii triginta in ea loca mittantur, exiguus operariorum numerus sit futurus; vt alias gentes interim taceam, quæ item baptismum efflagitant, in continenti habitantes, Papuas nomine, quæ regio in meridiem adèd extenditur, vt præternauigantes Castellani nunquam ad finem eius oræ peruenire potuerint. Papuis finitimi sunt alii populi, atque inter eos neophyti aliquot, nostrorum paucitate quadriennium circiter magistro ac pastore planè destituti. Secundus verò hic rerum euentus, recénsque victoria, magnam nobis spem afferebat fore vt in iis agris fides Christiana disseminetur magna cum vbertate redituque animarum: easque nationes nec animi ardore nec pietate Iaponiis inferiores futuras. Regio est inter æstum frigusque temperata, nemoribus ac fontibus frequens, & si more nostro colatur, omnis frugum generis copiam pollicetur.

Ex ora Sinarum naues nondum appulsæ. anno quidem superiore cognitum est Christianam rem eodem esse loci, quo antea, nostri in Amaconis portu & emporio sibi sedem locarunt, diuinum ad interiora prouinciæ penetranda expectantes auxilium. Interea Lusitanis negotiationibus in spiritu adiuuandis insistunt. Melchior verò Carnerius Episcopus, pastoralis munere egregiè fungitur: clericos tractat humanissimè: eosdem excipit sæpe conuiuio, vt per eam occasionem spiritali quoque reficiat cibo. Itaque magna est apud omnes in gratia, nec modò clericos, sed etiã

laicos,

laicos, quos ille amantissimis verbis & exemplis Christiana-
nae humilitatis instituit. Pecuniarias multas nec saepe im-
ponit, & domum suam exactas deferri non patitur. valetu-
dinarium est curandis leprosis (quorum magna est in iis fi-
nibus multitudo) ipsius opera & consilio constitutum, non
paruo utique cum corporum tum etiam animorum bono,
(multi quippe ea ratione conuertuntur ad Dominum) huic
ergo valetudinario Melchior eiusmodi pecuniam attribuit
statim.

Ex Iapone hoc anno litteras nondum accepimus: si fue-
rint allatae, mittentur ad vos.

Hæc mihi in presentia, quæ scriberem, occurrerent. Re-
liquum est, ut Malacensem hanc domum atque familiam,
sacrosanctis tuis, Pater optime, sacrificiis precibusque eo
diligentius adiuues, quo maius illi periculum impedit. ru-
mor est enim, Acenorum Regem (si populi sunt insulae ma-
gnæ Taprobanæ, quam hodie Sumatiam vocant) ad obsi-
dionem huius vitis comparare sese, certè perniciose Malacæ-
sibus agitare consilia. Malaca, 4. Non. Decembris, 1569.

EX ALOISII GOVEANI LITTERIS, DATIS
Coulano è collegio Saluatoris, 18. Calend. Feb. 1569.

VERBS hæc, in qua commemoramur laborantes in vinea
Domini, & in Comorinensem quoque tractum subinde
excurrentes, jacet ad montis cuiusdam radices, passum
à mari novè circiter millia. Salubre calum, aquæ optimæ,
annona plurima, gens verò ad pacis æquæ ac belli munia
solers: Christiana sacra multi suscipiunt, qui iam susceperunt,
tum frequenti sacramentorum usu, tum etiam animi cædore
atque munditia, & in ceteros, benignitate & officiis, egregium
probitatis ac veræ fidei specimen præbent.

Mauris ethnicisque oram hanc non exigua quandoque clas-
se instantibus, armati resistunt sanè fortiter, præstantque
magnam in catholica fide constantiam.

In neophytis est egregia pietate mulier. ad eam cum ethni-
ci quidam adiissent, petentes nescio quid patrio delubro of-
ferendum, id postulatum usque eo mulier tulit indignè, ut
scopis arreptis (quod genus iniuriæ apud eos in primis
contumeliosum est, atque idcirco à magistratibus etiam se-
verè admodum vindicatur) ita tenaciter, ut extorqueri non
possent,

possent,